

Simenon, de Lieja a Girona

Entre el 31 de març i el 10 de maig, Girona va commemorar, amb un any de retard, el centenari del naixement de l'escriptor belga Georges Simenon amb dues exposicions, un cicle de conferències i un espectacle teatral basat en el seu univers literari.

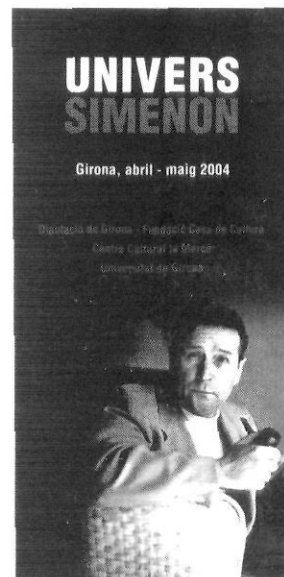
Gràcies a l'Ajuntament, la Diputació i la Universitat de Girona –organitzadors dels actes, amb l'eficient i inestimable coordinació de Florence Detry, professora-lectora de francès a l'esmentada universitat, i amb la col·laboració d'altres entitats gironines i de la Communauté Française de Belgique i del Consulat Général du Royaume de Belgique–, els gironins vam poder immersir-nos en l'univers vital i literari de Georges Simenon.

La primera de les exposicions, «De Liège al món, Univers Simenon», fou inaugurada el 31 de març a la Casa de Cultura amb una amena conferència titulada «Simenon, el cosmopolita arrelat», a càrrec de Christian Libens, escriptor belga i comissari de l'exposició. Basada en el seu llibre *Sur les traces de Simenon à Liège*, permetia als visitants –amb una fotografia aèria de Lieja, amb maletes-vitrina, amb material audiovisual– conèixer aquells indrets de la seva ciutat natal que van tenir una certa importància

en la seva formació com a home i com a escriptor. La segona, que com l'anterior va restar oberta fins al 23 d'abril, provenia de la Sala Vinçon de Barcelona i

mostrava les portades de les traduccions castellanes dels llibres de Simenon que va fer el dissenyador Ricard Giralt Miracle per a l'editorial Aymà entre el final dels anys 40 i inici dels 50.

El cicle de conferències es va desenvolupar al Centre Cultural la Mercè entre el 19 d'abril i el 10 de maig. A la primera conferència, «Simenon i les dones», l'escriptor francès Jacques Bernard va fer un amè i divertit recorregut per la peripècia vital de l'escriptor

Camil Geis entre les flors

El poeta i compositor Camil Geis (Girona 1902 - Sabadell 1986) és una víctima –una de tantes víctimes– de la ingratitud gironina. Té dedicada una plaça al barri del Pont Major, on va néixer, però no ha rebut de la seva ciutat cap altre reconeixement. El seu centenari es va escolar sense pena ni glòria. L'Ajuntament no va col·locar cap placa commemorativa a la seva casa natal. La proposta de portar a Girona un recital de la seva obra fet a Sabadell va caure en el pou del no-res. No es va donar el seu nom a cap dels dos instituts que hi ha al barri ni a la biblioteca que s'hi acaba d'inaugurar. No es van aplegar els seus poemes gironins per a cap edició d'homenatge. Cap de les institucions, entitats o associacions pretesament culturals de Girona –llevat del Museu d'Art– s'ha interessat per difondre la seva producció poètica o musical. El bisbat no s'ha dignat dedicar cap tribut al sacerdot exemplar que va estudiar al seu seminari i que va iniciar a les parròquies de la diòcesi la tasca pastoral. Les seves nombroses obres en vers i en prosa són pràcticament introbables. Només algun rapsode escadusser l'ha recordat en recitals dels Amics del MD'A o de la UNESCO.

Però, de sobte, Camil Geis s'ha venjat dels qui han volgut oblidar-lo i ha rebrotat per partida doble en el marc de l'exposició de Temps de Flors. Prop del portal de Sant Cristòfol, un gran plafó posava a l'abast dels visitants l'aiguafort líric que va escriure sobre aquell indret. I al pati de les Àligues, el poema *Jardí despullat* inspirava una instal·lació i una acció amb la qual el públic era convidat a col·locar clavells en un espai buit. Els versos deien així: «Jardí despullat / de clavells i roses: / ets mort o reposes / en ta nuditat? / Esperes que algú / vingui a despertar-te / ara que s'aparta / ja l'hivern de tu? / Ah, no ets mort: conté / ta mortal nuesa / tota la bellesa / del nou temps que ve».

Aquest poema, de fet, és la millor definició de l'exposició que fa mig segle que dura, convertida en una fita essencial del calendari gironí. Tota la ciutat vella és un jardí despullat que espera, any rere any, el ressorgiment de la primavera. Sembla com si Camil Geis hagués escrit, amb aquestes estrofes, la profecia de la seva ciutat de pedra transformada màgicament en un esclat de flors.

Narcís-Jordi Aragó

i la seva relació amb les dones que va comptar amb un colofó inesperat, un breu concert de cançons franceses de l'època. La segona, «Simenon i les seves memòries», a càrrec de Basilio Losada, catedràtic de la Universitat de Barcelona, ens va descobrir alguns aspectes foscos de la seva biografia –evitant en la mesura del possible la morbositat–, i fou precedida per la projecció de la famosa entrevista al programa «Apostrophes». A la tercera, «El misteri de *La nuit du Carrefour* o com portar Simenon al cinema», el professor de la UdG Àngel Quintana va comentar aquesta intrigant pel·lícula de Jean Renoir en el marc de les més de 170 adaptacions cinematogràfiques de l'obra de Simenon. La darrera, «Simenon, Pla i els seus amics catalans», a càrrec de Xavier Pla, professor de la UdG, fou una brillant i documentada aproximació a l'entrada i presència de Simenon en el món cultural català de la mà de Ramon Esquerra, Josep Pla o Ferran Canyameres.

D'aquest mateix Xavier Pla fou la idea i el guió de l'espectacle –breu en excés– «Simenon interroga Maigret, Maigret acusa Simenon», que, dirigit per Cristina Cervià, es va estrenar al Centre Cultural la Mercè el 17 d'abril.

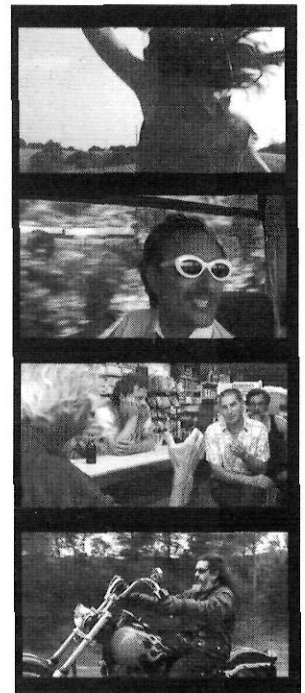
Lluís Lucero Comas

Crespià, Crespià, Crespià

Dissabte i diumenge 7 i 8 de febrer es va estrenar a Banyoles la pel·lícula *Crespià. The film not the village*. El 29 de març es va projectar al cinema Truffaut de Girona. Uns quants, doncs, han gaudit del privilegi, quasi sectari, d'assistir a l'eclosió del fenomen de Crespià.

No puc parlar de *Crespià. The film not the village* sense ser absolutament parcial, poc equànime i raonable. Per tant sóc la persona més apropiada per parlar-ne. L'Albert Serra va fer aquesta pel·lícula per demostrar, i demostrar-se, que era possible fer cinema de veritat sense productors idiotes, grans pressupostos i actors postissos. I ho ha demostrat. A *Crespià* hi ha dosis de cinema bo i actors prodigiosos. Set o vuit instants de pel·lícula són capaços de convertir la majoria dels directors actuals en vulgars caga-pantalles. Sé que algú estarà pensant que *Crespià* és una d'aquestes llaines de l'art i assaig pensa-

des per provocar una crisi de somnolència a les sales. No, *Crespià* convoca el riure, l'entusiasme, el ball, la festa. És un «musical rural» on surten recol·lectores, pintors, barbers, tipus indolents, sardanes, misses... un musical que parla de nosaltres, que parla com nosaltres, que riu i balla com nosaltres, i amb una banda sonora senzillament extraordinària. He dit que pensava ser parcial. Però quan alguna cosa t'agrada, quan alguna cosa et commou, et regira i t'entusiasma, només es pot ser parcial. El director va dir a una càmera que preferia una minoria d'espectadors fanatitzats que una majoria de públic adotzenat. Jo

sóc dels fanàtics. Dels fanàtics del treball d'actoràs d'en Lluís Carbó –es menja la càmera i la sacseja amb els seus gestos i amb la seva reinvenició del llenguatge– i dels fanàtics d'instants com el de la barberia o del cant a capella d'un *soulman* com en Xavi Gratacós. Darrere del meu fanatisme hi ha la fe cega en el talent d'un tipus com l'Albert Serra, un director del qual espero la propera pel·lícula, una relectura del Quixot que comptarà, com *Crespià*, amb un repartiment de luxe. Què espera Cultura de la Generalitat per finançar tant de geni, tant de talent, tant de cinema de veritat?

Miquel Aguirre

